

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Alin Cristian Băbănaș,
Primar
COMUNA SURDUC, JUD. SĂLAJ
Comuna Surduc, str. Primăriei, nr. 135,
cod poștal 457315, jud. Sălaj, România
Tel./fax: 0260-634.702;
E-mail: primaria_surduc@yahoo.com

RECOMANDAREA

Nr. 83 din 10. APR. 2024 2024

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 din Constituția României**, în urma reportajului publicat, în data de 17 februarie 2024, pe portalul de știri monitoruldesalaj.ro, intitulat **"Cercetată penal pentru folosirea unui minor în scop de cerșetorie"**¹.

Pentru soluționarea dosarului deschis la Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului - Biroul Teritorial Cluj - Napoca, au fost solicitate informații de la Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj – Poliția municipiului Zalău și Primăria comunei Recca-Cristur, jud. Cluj.

Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj – Poliția municipiului Zalău a arătat că, în data de 16.02.2024, în jurul orelor 10:30, a fost depistată numita

domiciliată în comuna _____, sat _____ str. _____ nr. _____

jud. _____ care apela în mod repetat la mila cetățenilor în municipiul Zalău, pe str. Tudor Vladimirescu în apropierea autogării, folosindu-se în acest scop de fiul său minor.

_____ în vârstă de _____ luni. În cauză s-a întocmit dosarul penal cu nr. _____ din data de _____ și nr. unic de înregistrare _____ din data de _____

_____ în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de "folosirea unui

¹ <https://monitoruldesalaj.ro/cercetata-penal-pentru-folosirea-unui-minor-in-scop-de-cersetorie-4>

minor în scop de cerșetorie” și se află în lucru la Poliția Municipiului Zalău - Birou de Investigații Criminale.

Primăria comunei _____, jud. _____ a precizat că, în urma demersurilor realizate, numita _____ și minorul nu au fost găsiți la adresa indicată de organele de poliție. Potrivit declarațiilor mamei acesteia _____ trăiește în uniune consensuală cu domnul _____ în satul _____ nr. _____ județul _____ de mai mult de doi ani, fără forme legale, având împreună un copil minor _____,

Din răspunsul transmis de Primăria comunei _____, jud. _____ reiese că situația numitei _____ domiciliată, în fapt, în comuna _____ localitatea _____, nr. _____ jud. _____

_____, a intrat în atenția autorităților locale în urma adresei Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj nr. 21393/29.08.2023 din care rezultă că susnumita a născut în data de 10.08.2023 și că este persoană fără act de identitate. Situația minorului a fost monitorizată conform Planului de acțiune privind prevenirea abandonului copilului de către familie, aprobat prin H.G. nr. 233/2007, pe o perioadă de 6 luni, perioadă în care compartimentul de asistență socială nu a fost informat despre faptul că minorul ar fi fost folosit în mod repetat de către mama sa în scop de cerșetorie pe raza municipiului Zalău, jud. Sălaj.

Compartimentul de intervenție în regim de urgență, situații de abuz, neglijare, delicvență, trafic din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj a fost informat lunar cu privire la situația minorului, însă nu a fost înaintată o propunere de instituire a măsurii plasamentului pentru minor deoarece nu a fost cazul. Susnumita a fost îndrumată și sprijinită pentru a-și întocmi actul de identitate, ulterior certificatul de naștere pentru minorul _____ astfel încât să poată beneficia de prestațiile cuvenite.

A fost anexată copia ultimei anchete sociale realizate la domiciliul familiei în data de 06.09.2023 și ultimul raport de întrevvedere din data de 21.02.2024. Din fișa de observatie întocmită în data de 01.04.2024, rezultă că familia are unul sau mai mulți copii care nu sunt vaccinați, unul sau ambii părinți sunt analfabeți, locuința nu este întreținută, lipsa igienei. Mai mult, din fișa de identificare a riscurilor întocmită la data de 01.04.2024 reiese că atât părinții, cât și minorul sunt înscriși la medic de familie, însă mama însărcinată în luna a patra nu este luată în evidența medicului de familie, nu a făcut controale prenatale, minorul nu are niciun vaccin din schema de vaccinare recomandată, condițiile de locuit din gospodărie sunt precare.

Autoritățile locale concluzionează în sensul că, în prezent, minorul nu este victima abuzului, neglijării sau a oricărei alte forme de violență, iar dacă situația se va schimba vor fi luate măsurile necesare, respectiv instituirea unei măsuri de protecție. Totodată, Compartimentul de asistență socială precizează că a efectuat demersurile necesare în vederea depistării precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copiilor de părinții săi, a monitorizat și a analizat situația familiei minorului, a consiliat și a informat familia asupra drepturilor și obligațiilor acestora, iar familia a dat declarat că situația nu se va mai repeta.

Față de considerentele anterior menționate, **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, statuează în mod expres, în cuprinsul **art. 118 alin. (1)**, că persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale: *"a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor; e) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa; e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local."*

Serviciul public de asistență socială are obligația, potrivit **dispozițiilor art. 39 din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului republicată, cu modificările și completările ulterioare, să ia toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinți. Orice separare a copilului de părinții săi, precum și orice limitare a exercițiului drepturilor părintești trebuie să fie precedate de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii.

Conform **art. 65 din Legea nr. 292/2011** privind asistența socială, cu modificările și completările ulterioare *"(1) Copilul are dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lui, în condițiile legii. (2) Asigurarea creșterii și dezvoltării copilului se află în responsabilitatea părinților. (3) Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea și menținerea relațiilor personale cu acesta, prin asigurarea creșterii, educării și întreținerii sale. (4) Părinții copilului au dreptul să primească asistența de specialitate în vederea îngrijirii, creșterii și educării acestuia, precum și să fie informați asupra drepturilor și obligațiilor lor."*

În determinarea interesului superior al copilului se au în vedere cel puțin următoarele: nevoile de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate și apartenență la o familie, precum și capacitatea părinților de a răspunde nevoilor concrete ale acestuia, conform **art. 2 alin. (6) din Legea nr. 272/2004**.

Răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia. În subsidiar, responsabilitatea revine colectivității locale din care fac parte copilul și familia sa. Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului.

Potrivit dispozițiilor Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie, aprobată prin **H.G. nr. 49/2011**, neglijarea copilului constă în omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului.

Neglijarea poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare. Neglijarea medicală a copilului include absenta îngrijirilor necesare, omiterea vaccinărilor și a vizitelor de control, neaplicarea tratamentelor prescrise de medic, neprezentarea la programe de recuperare.

În acest sens, coordonatele activității de prevenire a separării copilului de familie, conform **art. 2 din Legea 156/2023** privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, cu modificările și completările ulterioare, sunt: *"a) promovarea principiului interesului superior al copilului și a respectării drepturilor copilului; b) promovarea bunăstării sociale, spirituale și morale, a sănătății fizice și mentale, sub orice formă și prin orice mijloace pentru copilul expus riscului de separare de familie; c) promovarea, cu prioritate, a valorilor familiale, a menținerii în familie a copilului expus riscului de separare și integrarea lui în comunitate; d) participarea copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate, și a familiei la deciziile care îl privesc."*

Potrivit **art. 7 din Legea 156/2023** *"(1) Dacă în urma evaluării unui copil și a familiei acestuia, serviciul public de asistență socială constată că acesta se află în cel puțin o situație de vulnerabilitate prevăzută la art. 5 se întocmește planul de servicii. (2) Planul prevăzut la alin. (1) cuprinde serviciile care trebuie oferite pentru a răspunde nevoilor identificate ale copilului și ale familiei acestuia, beneficiile de asistență socială oferite acestora și intervențiile necesare pentru punerea în practică a planului, finalitatea urmărită prin implementarea planului, cine oferă serviciile și pentru ce perioadă de timp. Planul de servicii se aprobă prin dispoziție a primarului. (3) Planul prevăzut la alin. (1) cuprinde în mod obligatoriu servicii care să răspundă nevoilor identificate ale copilului. (4) Planul prevăzut la alin. (1) cuprinde în mod obligatoriu servicii și activități destinate părinților, care pot consta în: a) informare, consiliere și accompagnare în domeniul sănătății, educației, ocupării forței de muncă, locuirii și protecției sociale."*

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul Comunei Surduc, județul Sălaj, în temeiul art. 154 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ care îi conferă funcția de garant al respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, în calitate sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, *va dispune măsurile pentru:*

a) *consilierea și responsabilizarea părinților și cu privire la dreptul minorului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și de a beneficia de serviciile medicale necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept, respectiv cu privire la recomandarea medicală de vaccinare a minorului, utilitatea vaccinării, precum și faptul că vaccinarea este un drept al copilului pe care părintele nu ar trebui să îl ignore;*

b) *analizarea oportunității întocmirii și aprobării planului de servicii pentru minorul raportat la informațiile cuprinse în fișa de observație nr. 2 și fișa de identificare a riscurilor nr. 2, întocmite în data de 01.04.2024.*

Primarul Comunei Surduc, județul Sălaj va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca (Str. Moșilor, nr.18, mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj; tel./fax: 0264/591.561, e-mail: avpcluj@avp.ro). în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888

1888